

3.12.2010

Saamelaisen kulttuuriperinnön suojaa parannettava

Saamelaiskäräjien 3.12. järjestämässä seminaarissa Levillä keskusteltiin saamelaisen kulttuuriperinnön suojan tarpeista. Seminaarissa kävi ilmi, että saamelaiskulttuurin suojan parantaminen vaatii lisää resursseja ja ohjeistusta.

Seminaarin avannut saamelaiskäräjien elinkeino- ja oikeuslautakunnan varapuheenjohtaja Heikki Paltto kertoi saamen kielen ja elinkeinojen välistä suhteesta. ”Saamen kielen ja saamelaiselinkeinojen tulevaisuus liittyyvät yhteen. Ilman elinvoimaisia saamelaiselinkeinoja saamen kieli heikkenee”. Saamelaiskäräjien puheenjohtaja Klemetti Näkkäljärvi puhui saamelaisen aineettoman kulttuuriperinnön suojelun tilanteesta Suomessa ja saamelaiskäräjien välisessä yhteistyössä. Puheenjohtaja Näkkäljärvi lupasi tiivistä yhteistyötä saamelaisen kansalaisyhteisön kanssa saamelaiskulttuurin aseman parantamiseksi. ”Meidän, saamelaiskäräjien ja taitelijoiden ja käsityöntekijöiden tulisi yhdistää voimansa yhteisen saamelaiskulttuuripoliittisen ohjelman laatimiseen. Saamelaiskäräjät järjestää keväällä 2011 yhteiskokouksen saamelaisten kulttuuri- ja taidejärjestöjen kanssa. Kokouksessa on tarkoitus yhdessä valmistella esityksiä saamelaiskulttuurin suojan parantamiseksi. Saamelaiskulttuurin suojan parantaminen vaatii lisää resursseja ja oikeudellisen suojan kehittämistä”

Saamelaismuseum Siidan, saamelaisten kansallismuseon, johtaja Tarmo Jomppanen käsitteli puheessaan saamelaisen aineellisen kulttuuriperinnön suojelun tarpeita. ”Museotoiminnan ja saamelaisen aineellisen kulttuurin suojan kehittämisen turvaamiseksi Suomen museoissa olevat saamelaiskoekolmat tulisi saada saamelaisyhteisön palvelukseen ja kokoelmat olisi saatava julkisesti esille. Seuraavalle hallituskaudelle tulee asettaa tavoitteeksi Saamelaismuseum Siidan laajennus ja laajennuksen rahoituksen turvaaminen.”

Sámi Duodji ry:n puheenjohtaja Rauna Triumpf kertoi saamen käsityön kulttuurisesta merkityksestä ja saamen käsityön tukitarpeista. ”Duodji on elämäntapa, osa saamelaista sosiaalista järjestelmää, jonka kanssa kasvetaan ja opitaan. Duodji on saamelaisten kollektiivista omaisuutta ja se ilmentää saamelaiskulttuurin holistista ajattelua, missä kaikki vaikuttaa kaikkeen. Valitettavasti Sámi Duodjin asema ei ole riittävän hyvä koulutuksessa ja yhteiskunnassa. Sámi Duodjin turvaaminen edellyttää lisää resursseja ja käsityön koulutuksen kehittämistä saamelaisista lähtökohdista käsin. Lisäksi haluan kiittää saamelaiskäräjiä ja saamelaiskäräjien puheenjohtajaa Sámi Duodjin tarpeiden huomiomisesta”.

Joikaaja, saamelaiskäräjien hallituksen jäsen Petra Magga-Vars kertoi joiun merkityksestä sekä sanoin että joiuin. ”Joiku ilmentää saamelaiskulttuuria. Joiun sisällöistä voi selkeästi nähdä paikalliskulttuurin ilmentymiä ja oppia esivanhempien historiasta. Joiun asema ei Suomessa riittävän hyvä. Joiku tarvitsee enemmän tukea, resursointia ja näkyvyyttä koko Suomessa. Koulujen tulisi ottaa joiku osaksi opetussuunnitelmia jotta joiusta saadaan luonteva osa yhteiskuntaa”.

Seminaari lähetti vahvan viestin opetus- ja kulttuuriministeriölle, saamelaiskäräjille ja saamelaisalueen koulutuskeskukselle saamen käsityön opetuksen kehittämistarpeista. Saamelaisalueen koulutuskeskuksen saamen käsityön opetus ei palvele saamelaiskulttuurin tarpeita, koska opetus tehdään suomalaisen kulttuurin lähtökohdista käsin. Seminaari totesi, että koulun opetusta on muutettava siten, että opetus houkuttelee myös saamelaisnuoria.

Kulttuuriministeri Wallin lähetti kirjallisen tervehdyksen seminaariin. Lentolakko esti kulttuuri- ja urheiluministerin matkan Leville. Ministeri Wallin kertoi tietävänsä Suomessa elävänä ruotsinkielisenä millaista on elää kielivähemmistössä. Omasta taustastani johtuen voin hyvin kuvitella miltä teistä tuntuu kun puolustatte oikeuksianne. Ministeri Wallin kirjoitti olevansa erityisen iloinen olen siitä, että saamelaisnuoret ovat niin aktiivisia saamelaiskulttuurin vaalimisessa ja kehittämisessä. ”Hallituksen ensi vuoden talousarvioesitykseen sisältyy myös saamenkielisen oppimateriaalimäärärahan korottaminen. Lisäyksissä mainitaan, että saamenkielisten oppimateriaalirahoista tulee kohdentaa riittävästi varoja myös koltan ja inarinsaamenkielisten oppikirjoihin.”, Wallin kirjoitti

Lisätietoja: Puheenjohtaja Näkkäläjärvi (050-5242109)
Seminaarin puheenjohtaja Aslak Paltto (+358405620354)

www.samediggi.fi